

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور

برنجی سنه : برنجی جلد

نومرو : ۱۲

۵ تشرین اول ۳۳۷

حكاية

مالوا

۴ *

اوكلارنده صباح كوشى آلتنده ، حدودسز دگز اوزا توپ كيد يوردى . صباح روزكارندن دوغان اويشاق دالغه جقلر ياواشجه قايفه چار يوردى . اوزاقده برون . دگزك آطاس سينه سينده قاياغش بر جريجه به بگزه يوردى . اوراده ماوى سنانك خفيف قويولانده نازين ، انجه بر ديرك اوستننده بر قيرمى بز ساللا يوردى .

مالوا مخاطبانه باقفسزين :

... نهوت ميني ميني بيك .. بن اشتها آورم .. فطسناك ايچين دكل ... وكمسه بنى صانون آلامدى . بن باباك اشياى دكل ، كندم ايچون باشا يورم . همده بنى تعقيب ايمه ، كندى باباك ايله سنك اورنه كه قويلى ايسته م . بن هيچ بر صورتله نه غوغا ، نه دارغيناقى آرزو ايم .

ياقوف خيترله سوردى :

... سكا نه يادىم ياهو ؟ دوقون يورم ، بر شى با يورم .

... دوقونايه جسارت ايدى منسك .

بوني ازكلكره قارشى حقارت طاشيان برادا ايله سويلدى ، نفرته مشوع برحس اوئى استيلايتدى ، كوزلى بارلادى .

ياقوف يافلاشهرقى :

... جسارت ايدى منى ؟

... خاير ، ايدى منسك !

... دوقونورسم ؟

... تجربه ايت .

... نه يابارسك ؟

... اگسه كه اويله بر باطلانيرم كه صويه يورالانيرسك .

... هوييا .

... جسارت ايدرسك دوقون .

ياقوف آتئين بر نظارله مالواى سوزد كند نصكره قوتلى قولارى آراسنه آلهرق كوكسى و آرقه سنى صيقدى . بوچوك و حرانلى وجودك تاسيله بوستون يانغه ، بوغولور مشه سنه بوغازى سيقيله باشلادى .

... بكا باق ، دو كسهك نه بنى ! نه بكيورسك ؟ مالوا تيزه بن قولارندن قورتولمايه جبالايرق مستريحانه :

... براق ، ياقوف !

... هانى توقات آناجقدق ؟

... براق ديورم ، يوقسه فنا يابارم !

... هابدى سنده ، تهديدى براق .

واونى كندبنه دوغرو چكركه قالين دوداقلرى اوئك پنه ياناقلر نه كودى .

مالوا جرآنكارانه قهقهه لرله كولدى ، ياقوفك قولارىنى ياقالادى ، بوتون وجودىنى قوتلى برحركتياه

[*] " درگاه " نومبر : ۷ ، ۸ و ۱۱

درگاه

— اونك ايچون كنديكه براختيار سچدك .
— اويله اختيارلر واركه كنجلردن داهالاي در .
— بابا اي ايسه اوغلى دها اي اولور .
— ماشا الله .. كندى مدح ايتكى نرهده اوكرندك .
— كويك قيزلرى ؛ چيركىن بر دليقانلر اولمادىغى چوق كره سويلديار .
— عجب قيزلر اكلا بولرلى ؟ بر كرهده بكا صورمليدك ؟

— سن قيز دكليسك ؟

مالوا كوزنى آييرمدهن باقور ، حقارت دولو خنده لرله كولويوردى .

— چوجن اولمدهن اول اويله ايدم .

ياقوف قهقهه لر آراسنده :

— اي سويلورسك امانا ايتسك ! ديدى . مالوا درحال :

— حيوان ديه حايقيردى و آيرلدى .

ياقوف ؛ كوسهرك صوصدى .

يارم ساعت قادار بولهجه سسيز قالديلر ؛ البسه لرلى قوروتقى ايچون تكرر كوتشه دونديلر . اوزون وپس اولان قايقلرده عمله اويانيوردى .

اوزاقدن بونلر هب بربرينه بگزيوردى : بزدن انواب كييمش ، آياقلر چيلاق ... قالين سسلى ساحله قادار عكس ايدور ، ايجلرندن برى بوش برفچيه وورور ، ضربلر جوغاليوردى . صانكه تامبور چاليوردى ... ايكي قادين چينلانچى سس ايله آتشيور ، كوپكار حاولايوردى .

ياقوف :

— هر كس قيميلا مايه باشلادى . حالو كدهاها دوندن ايركن كيتك استيوردم . وقتى سنك يوزكدن غائب ايتدم .

مالوا يارى آلاى ، يارى جدى :

— نم يانمده ، ديدى ، هيچ اي بر شى يابلار .

ياقوف جواب وىردى :

— ايل عالمى نه قورقوتيورسك ؟

— كورورسك ، اكر باباك ..

باباسنك ذكرى ياقوفى قيزديرى ، قابا قابا باغيدى :

— بابام .. بابام .. بن چوجقى م به ! بوده ايشى ؟ مكتبده مى يز ؟ بن كور دكل ، بابام هيچ برشيدن آرقا قالمايور .. كيفه قاريشمالى !

مالوا استيزا ايله باقدى و صرافله سوردى :

— كيفكه قاريشماق مى ؟ نه ديك استيورسك ؟

— بنمى ؟ (آغبر بريك قالدبرر كى كوكسى چيقاردى ، ياناقلرلى شيديدى) بن ، چوق شيلر يابارم ! كوي توزه دومانه قاندم .

مالوا آلاى ايدرك :

— اي اولادى ؟

— بابامه سويلرم .

— يا ؟

ايلرى به دوغرو آتلدى . بربرلر نه صاربلى ، آغبر برتك كنهل شكنده دوشديلر ، و كوپكار آراسنده غائب اولديلر . صوكرا صو يوزنده ياقوفك باشى ، يالى باشنده ده برمارطلى كى مالوانك كى كوروندى . ياقوف نوميدانه جبالايور ، صويه وورور ، قيزايور ، حايقيرور و حالو كه مالوا شاطرانه چيقلر قوبايور ، ياقوفك اطرافنده يوزدرك صورتنه دكر صوي آتيور ، و اونك شديد ضربلرندن صاقينهرق صويه داليوردى .

ياقوف نفس نفس :

— هاى شيطان . بوغوله جنم ، يتر ، والله بوغولورورم .. صو آجى . آى آى باتيورم ! ..

مالوا اونى براقش ، آجيق قولاچله ساحله دوغرو يوزيوردى . قبي به كانجه مهارتله قايفه پيئسدى ، آرقه طرفده ديكبلرله عجله عجله كنديسنه دوغرو يوزن ياقوفى تيسملرله سير ايتكه باشلادى .

وجوده بايشان ايضلاق انوابى اوموزدن ديزلرله قدرالاستيق شكل ترسيم ايد يوردى . قايفه آصيلنجه مان مان چيلاق ، پاريلدايان ، شن و شلطان اونكله اكلهن بو قادين ايچين ياقوفده شدنلى بر حرص اوياندى .

مالوا ديز چوكرك بر آليله قايفك كنسارنى طوتدى ، بر آلى ده ياقوفه اوزاندى . قهقهه لرلى آراسنده :

— چيق باقلم فوق بالينى ! . ديدى .

ياقوف بوالى طوتجه هيچانه باغيدى :

— بكله . شيدى باتيوى بن سكا يادبربرم . و اوموزلر نه قدر صوده قاهره مالواى چككه باشلادى . دالغله ياقوفك باشى آشارق قايفه چار يور . مالوانك يوزينه صو صيچراتيوردى ، بردنره باغيرهرق صويه آتلدى و ياقوفه چاربهرق وازنه سنى اخلاص ايتدى .

وايكى باتى كى يشيل دكزده بربرينه صو آتارق ، باغيرهرق ، خوردهنهرق ، دالهرق اوينا شديلر . كوش بونلر سىر ايدرك كولويور ، بالقجى قايقلى ده ضياع عكس ايتدرك تيسملر لايوردى . چويك قولارله قيريلان دالغلهلر خشيرديور ، بوايكى بشرى مخلوق چيرينه لرندن اوركن مارطيلر ؛ بعضا اوزاقدن كان دالغلهلره كوهلن باشلر اوستنده تيز چيقلله اوچوشيورلردى .

نهايت ، يورولش ، طوزلو صو بوتمش اولدقلى حالده ساحله چيقلديلر ، وديكانك ايچون كوشك آلتنه اولورديار .

ياقوف :

— اوف ، ديدى ، بوسو نه بلا ! . همده نه جوق وار ! ..

— ذاتا هر فنا شى ، بول بولور . مثلا دليقانلر ... نه قادار جوق !

مالوا كولويور و صوينى آييتق ايچون مساجى صيقولردى . مساجلى اوزون اولمقله برابر قويو ، قالين ، قيوبرجق ايدى .

کابلر و محندلر

شعره و ضرر

شعر تمامیه حس ایدیلوب سهویک ایچین عجب
تمامیه آکلاشیلمه محتاجی، یعنی شعره و ضرر
الزم، یدر...

نجه، بو شکله صورولان سؤاله «دکلدر»
دیه جواب ویرمک اوقدر مقدرکه [۱]. اونی آتجی
شو بوله ایراد اتمک اقتضا ایدر:

شعر تمامیه حس ایدیلوب سهویک ایچین عجب
برآز مهم اولالی، غیر واضح اقسامه مالک بولونالی
دکلیدر...

صنعتک غوامضی حساس برصورتده دوشوعش
اولان معاصر بر پوبوک فرانسز محری، آناتول
فرانس: «کوزل بر مصرع، آهنگدار اعصاب
اوزرنده کزدیریان بر مضراب کی در. شاعر،
ایچمزه کندی فکرلری دکل، بزم فکرلرنی
تغی ایتدیرر» دیور. ایشته بونک ایچین درکه اک
پوکسک شعر «افاده» نك «ناقبل افاده» به واروینی
نقطه، بواکیستی برلشدیرن بوسه در.

شعر بزمه کویا بلاغتک مقدس شوه لرله چوجو-
فلرک الهی میرلانه لر برابری دوپولوبورمش کی
مؤثر کایر. شعر، بونلرک ایکیسی بردن در. بویه
دکلیدر...

شاعرلر بزم او سکوت ایچنده موصدقیری
دویدیفنر شیره برلسان بربرلر.

برشاعره لازم اولان، آهنگاری تحلیلی صنعتی در،
وزنک و قافیه لرک موسیقیسی و حسله مقارنت
وتواز نلرنده کی آهنگک اسرارنی بیلمکدر.

حرقلر، کلهلر، سوزلر بر طاقم غزینلردر.
حسار و فکرلر قدر قیمتی، کرانه، مقدس غزینلر!
بو نلرله کوزلکار ابداع اتمکده شاعرلرک رولی،
وطیفه سیدر.

شعرلر قاراکتی، بیلدیزلی و هربری متعدد اولان
کیچمه لر بکزه در. قاراکتی سانی وسینه سنده پارلایان
بیلدیزلری بز نظر سزله قوجانلار برابر، کوروروز.
شعرده معنا شعرک آهنگکندن دوغار، بوقسه
معنا بوشعری دوغور امانا.

شاعرک مصراعلردن بلبلک سسندک معنار
طاشار.

وئاه علیه هیچ بر شعرک معنایی تماماً واضح
و ثابت اولماز.
هر شعرک نه قدر قارقی و ارسه همنده او قدر
معنایی اولور.

[۱] Il n'est point essentiel pour nous
émouvoir qu'une poésie soit claire. —
Maurice Barrès: Amori et Dolori Sacrum,
p. 25

— فور قاجیمی صانیورسک؟

— الله عشقنه!

یا قوف متبیج وحدتی برادا ایله:

— بکا باقی، بی قیزدیرمه!.. بن..

مالوا لایقانه سوردی:

— داهانه؟

— هیچ!..

بونک اوزرنیه؛ ماهی وجدی بردیقانی اداسیله
دوندی.

— باق نه ائیسک! مفتشک بر کوچوک سیاه
کوپکی وار، کوردکی؟ طبق سکا بکزه یور.
اوزاقدن حوالار، تهدید ایدر، یافلاشدکی قوبروغنی
ایندیر ایی قیرار.

یا قوف حیرت ایچنده:

— اعلی! بکله، نه آدام اولدیفمی کورورسک!

دیه یاغیردی.

بریک کولوبوردی.

اونلره دوغرو آغیر، صالانه صالانه طوئج

رنکندنه، قوی عضله لی، بارلاق. قیزیل رنکده
اولان صاجی صقالی بربرینه قاریمش بری پوروبوردی.

گرسز قیرمنی کوملکدن آرقه سی هان یاقاسنه قادار
بیرنلش اولدیفندن قوللرنک دوشمه سی ایچون اوو.

زیننه قادار قوبرومشدی. بانطولونی دهلیک ایچنده،
آیاقلری چیللاق دی. چیل ایله مستور اولان یوزی

جراغکار، ایری ماوی کوزلر ایله ایشیقلائیور،
کنیش وقیورق اولان برونی کندیسنه متکبر و مغرور

بر ادا ویریوردی. بریکلرک پانته کانبه طوردی،
ابتدائی ایه سنک بیکارجه دلیکندن کیرن ضیا ایچنده

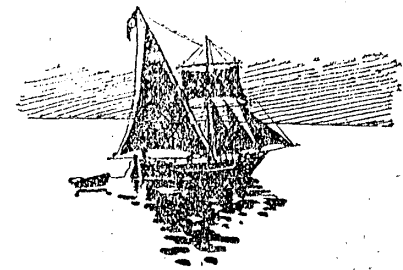
وجودی پارلا یوردی، کوروانی ایله برونی چکدی،
اونلری سوزدی و تحاف تحاف یوزنی پوروشد.

بردی.

— سهره ژاقی دون ایچدی، بو کون جیی
دهلیک... بکا یکریمی قاپیک اودونج ویرک! زبانی

یوق، ایلروده اعاده ایده چک دکلم یا!

ما قسیم غورکی

آهنگک مقدس بلاغتی بزمه لسانک اک حاده اک
صیبی و درین لذتلی صونار. لسانک کله لر بر
غشی بوسه ایچنده، دها هیچ سویله نه مش معنارلی
آچار، و بز بو بوسه ایله مست اولورکن دییه مه بزمکه
بوشلر معنای...

شعر، عشق ایچنده دوپولان سوزلر کی برسوز؛
رؤیایه، خویایه، فانه نقش اولان برسوزدر و دیمک
بالکیر جلهلر؛ صیجاق نظرلر، حدودسز بوسه لر
کی جلهلر؛ پارلایلر، صولر کی سیال و مجرم بر
سس، برسر و برن جلهلر کانیدر، بونلردن دها
شاعرانه برشی بیلنه من...

شاعر، بر روحک حریته اک درین صورتده
این واکثریتک درین سکوتنده قالان، سکوت
وایهامه اک یاقین اولان حسلری، سوزلری؛ سسلری
— صیجاق دکزلردن چیقاریلان ایچیلر کی — اولایان
صنعتکاردر. بزمه مدفون اولان برحقیت مجهولنی
سویله یور.

شاعر، حسلرک جدود اقصا سنده در.

بولوب سویله دیکی سوز برسر در.

بزم سوزارمنی اوست طبقه لر، سطحی طبقه لره
قالیور. سکوتدن موسیقی به بکر کی پرده پرده
ایغلی بزمکه موسیقیشاسلر بیلدیکی اوضیا وظلمت

سسلرله روحلرمنک ایچندن برشی سویله بیللم...

برآدمک روحی نه درین، نه اسرارلی برشیدر،
بیلدنمیسکز؟ هر کون فونوشدیفنر عادی لسان

ایله روحلرمنک الهی لسانی ایتو یور، صوکره،
بر کون اونی دوپارسه قی یادیرغایوروز.

لسانک کله لرنی هر کون قولاندیفنر کی،
اونلره دها شفاف اولالارنی تأمین ایدن سیال برآهنگ

بخش ایتهدن قولانغله کوزله کوراز و الله طوئولاز
شیلرک اوزاققلرنی و آهنگلرنی سویله به به بزم.

مجهول، برلی، سحرلی اسرار ایچنده شیلری
بزمه نقل و ایصال ایده بیلن ده سوزلر، بزمه اسرار

ایچیره ن سوزلردر.
شعرک دستور ی بلکه بودر بلکه ده دکلدر.

بیللمی، اعتراف ایده بیلدی کی شعر موسیقی کی
برشیدر.

شاعرلر حس ایدیلر و ایدلرزه آکلاشیلماز.
شعر، بر فکری موسیقی کی، بر آهنگک افاده

ایدر: کله لرک یان یانه کله لرک بری برارینه تاملرندن
حاصل اولان برآهنگک!..

موسیقینک سهولت لرنی، رجحانلرنی مدح ایده حکم:
آکلاشیلورکه موسیقی جدأ عمومی اولفه مستعد و ناهزده

اولان باشلیجه صنعتدر. زیرا موسیقی بی بوی بر
معنا ایله «آکلامی» هیچ لازم دکلدر. کانیدرکه

هر کس اونی حس ایده بیلجه قدر حس ایتسین!..
ذاتاً عوام شاعرلری ده شریقلرنده و نفسلرنده

خطاب ایتدکلی خلقه واضح بر کلام منطق دکل،
فقط حساً ایچیلر بر اکیر صومعانی نه کوزل بیلیرلر!..
کتاب شاعرلرنک خطاب ایتدکلی خلق بلکه
باشقه در: صنعت تیریا کیلرینه ادبیات پرستلره خطاب